

Stemmen de van razzia

Aangedragen door

Gedeporteerde Rotterdammer

Verzamelpaats

dag van vertrek

Naam verzamelpaats

dag van terugkomst

Wat

**Fenneke Hordijk, via haar vader Leendert Hordijk,
uit correspondentie met zijn vriend Piet die in het
buitenland was gaan wonen na de oorlog.**

Piet Welling (18)

Belastingkantoor Puntegaalstraat

10 of 11 november

Belastingkantoor Puntegaalstraat

25 januari 1945

Navertelling in brief

Piet ging met een beestenwagon met de trein naar de Eiffel, om loopgraven te graven, maar hij werd ernstig ziek. Piet kreeg hongerodeem en overleefde ternauwernood.

MIJN EERSTE BUITENLANDSE REIS

Op die druilerige ochtend van de 11de november 1944 liepen duizenden mannen in de val van de bezetter. Ik was er één van. De Duitsers hadden arbeidskrachten nodig omdat het grootste gedeelte van de bevolking in Duitsland voor de oorlog was ingezet. Dus ronselden ze arbeidskrachten in de bezette gebieden. En dat ging met een organisatie, die perfect genoemd kan worden. Ik was toen 18 jaar en zo groen als gras. Met de bajonet op het geweer, drongen de soldaten de huizen binnen op zoek naar mannen, die zich verstopt hadden.

Ik woonde toen in huis bij familie. Om hen te sparen voor het geweld, waarmee de duitse barbaren de bevolking bedreigde, ben ik meegegaan. We hoefden immers maar voor één dag eten mee te nemen, dus we zouden snel weer thuis zijn. Dat dacht ik, naïef als ik was. Het werden 3 maanden dwangarbeid onder erbarmelijke omstandigheden. De meeste rotterdammers moesten tot aan de bevrijding wachten tot ze naar huis konden.

Weinigen waren van tevoren op de hoogte en konden zich tijdig in veiligheid brengen. Op allerlei plaatsen in de stad waren verzamelplaatsen ingericht.

De mijne was een gebouw in de Puntegaalstraat bestemd als belastingkantoor.

Omdat het gebouw in aanbouw was, tochtte het er als de ziekte en vatte ik meteen een fikse verkoudheid.

Lange rijen triest uitziende slavenarbeiders sjokten door de maastunnel.

De groep, waarbij ik was ingedeeld, ging via de Putselaan en de Brielselaan naar de voorlopige bestemming t.w. het treinstation bij het Feijenoordstadion.

Daar stonden de treinen al klaar, geen personentreinen, maar goederenwagens.

Met veel te veel mensen werden we in die wagens gepropt voor een ongeveer 36 uur durende reis naar het gebied van de Schnee-Eifel.

Dat duurde zo lang omdat door de bevrijding van zuid-Nederland een heel eind omgereden moest worden nl. via Oldenzaal en het Ruhrgebied.

Deze reis was een verschrikking. De menselijke behoeften werden in een hoek van de beestenwagen afgewerkt in een pannetje en de inhoud vervolgens door een opening bovenin naar buiten gekieperd.

Wij werden ingezet voor het graven van loopgraven ter versterking van de Westwal.

We zaten vlak bij de Belgische grens, standplaats Kronenburg. De werkzaamheden stonden onder leiding van de Organisation Todt. De functionarissen in gele pakken kregen al gauw de bijnaam van "goudvinken". Sneeuw lag er genoeg en de temperatuur was ver onder nul. Het avondeten bestond uitsluitend uit allerlei soorten soep, aardappelsoep, koolsoep enz.. Alleen op 1^e kerstdag kregen we vast voedsel.

3 maanden soep betekende 3 maanden diarree. Het werk was erg zwaar en ik verzwakte zienderogen. Een menselijke Duitse arts zag dat en keurde mij af (zie afkeuringsbewijs dd. 22 jan 1945).

Ik mocht naar huis maar hoe. Eerst naar Keulen en door deze stad op een open vrachtwagen naar een station in het noorden van Keulen. Vandaar door het Ruhrgebied naar de Nederlandse grens bij Bentheim/Oldenzaal. Keulen was één grote puinhoop. Van de aanblik van de verwoeste steden in het Ruhrgebied heb ik na terugkeer nog lang last gehad van trauma's. In Oldenzaal moest ik eerst ontluisd worden -hoofdluis zowel als klerenluis- voor ik de grens over mocht (zie document van het staatstoezicht op de volksgezondheid dd. 25 jan 1945).

Na aankomst op station Delftse Poort in Rotterdam kwam ik onderweg naar mijn familie in Rotterdam-west niemand tegen. De stad leek uitgestorven, getroffen door de hongersnood. De 3 maanden tot aan de bevrijding heb ook nog overleefd ondanks hongeroedeem. Terugkijkend begrijp ik zelf niet hoe. Ik moet een goede uitgangspositie hebben gehad en ik was nog jong en kon blijkbaar tegen een stootje.